

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»,
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»,
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІУМІ (ПОЛЬЩА),
ЛЮБЛІНСЬКА ПОЛІТЕХНІКА (ПОЛЬЩА),
ПРЯШІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ПРЯШЕВІ (СЛОВАЧЧИНА)**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції**

**НАУКА, ОСВІТА, БІЗНЕС:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТАЛІЙ РОЗВИТОК**

International scientific and practical conference

**"SCIENCE, EDUCATION, BUSINESS:
modern challenges and sustainable development**

**Мукачево
30 березня 2023 року**

УДК [001:378:334.012.23]:339.92(477):4(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 р.)*

Н 34

НАУКА, ОСВІТА, БІЗНЕС: сучасні виклики та сталий розвиток : збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (30 березня 2023 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2023. 145 с.

ISBN 978-617-7495-51-1 (PDF, самостійне електронне видання)

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «**НАУКА, ОСВІТА, БІЗНЕС: сучасні виклики та сталий розвиток**». Учасниками конференції розглянуто проблеми у встановленні та зміцненні зв'язків між провідними освітніми, науково-дослідними установами та виробничими підприємствами; обмін науковою інформацією та досвідом, обговорення проблем ресурсозбереження та енергоефективності; актуалізація досліджень в області новітніх технологій та матеріалів; розгляд проблематики підготовки конкурентоспроможних фахівців в галузях промисловості та освіти, а також фокусування уваги на проблемах управління та впровадженні інновацій.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою, управлінням та впровадженням інновацій.

© Мукачівський державний університет, 2023

MARIYCHUK R., PORACOVA J. Fundings for educational and scientific cooperation between ukrainian and slovakian universities	88
БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання	90
БОКША Н.І., СЕДОУХОВА Є.В. Створення колекцій в етностилі як засіб національно-патріотичного виховання здобувачів вищої освіти	92
БОКША Н.І., УГРИН А.М. Участь у творчих конкурсах як форма мотивації до навчальної діяльності в системі позашкільної освіти	94
ГАБОВДА О.В. Практика застосування систем автоматизованого проектування в процесі підготовки сучасного інженера	96
ГЕГЕДОШ К.В., ЧУЧКА І.М. Економічні чи не економічні спеціальності: Питання для дискусії	98
ЗЯБЛОВСЬКА Д.Є. Аналіз та характеристика напрямів удосконалення процесу дизайн-проектування одягу	100
КОЗАРЬ О.П., МАЛЯРЧИК І.В. Інтеграція навчального процесу як чинник формування життєвих компетентностей школярів	102
КОЗАРЬ О.П., ПИНЗЕНИК О.М., ЧЕПЕЛЮК Б.М. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців у сфері технологій та дизайну	103
КОЗЬМА А.А., ГОЛУБ Н.П., ДЗЯМКО В.М. Використання самостійної роботи з курсу «Фізична хімія» як ефективного засобу компетентнісного підходу до навчання та активізації навчальної діяльності студентів ННІХЕ ДВНЗ «УжНУ»	105
КУЛЕШОВА С. Г., ПИЛИПЕНКО Ю. Д. Імплементация мобільного додатку «Newcolor» у навчання фахівців легкої промисловості	106
МЕЛІХОВЕЦЬ Г.А., РОЖКО З.П. Використання методу критичного мислення для підготовки конкурентоспроможного фахівця	108
МОВЧАН К.М. Роль бібліотек в підготовці конкурентоспроможних фахівців у галузі промисловості	110
ПИТЬОВКА О.Ю., КОГУТИЧ О.І. Дослідження характеристичної задачі Коші з передісторією	112
РЯБЧИКОВ М.Л., ПУЦЬ В.С, МАРТИНЮК В.Л. Забезпечення дискрипторів основних компетентностей здобувачів технічних спеціальностей в умовах небезпечних ситуацій	114
ФЕНЧАК Л.М. Формування проектувальних умінь майбутніх педагогів як важлива складова їх організаційно-управлінської компетентності	116
ФЕДОРЕЙКО І.В. Практична підготовка майбутніх бакалаврів у галузі транспорту в педагогічних закладах вищої освіти	119
ТЕРЕПИЩІЙ С.О. Роль медіаграмотності у підготовці конкурентоспроможних фахівців	121

СЕКЦІЯ 4. УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ПРОМИСЛОВОСТІ

PÁSTOR. K., BADIDA. M., NOVÁKOVÁ. A. Psychoacoustics and its practical applications	124
БОРТНЮК Т. Ю., ФАЛОВСЬКА І. Д. Підприємницька компетентність як вимога сучасності	126
БРОДОВИЧ Ю.Р., БРОДОВИЧ В.Ю. Роль радіаційної терапії у комплексному лікуванні раку: досягнення та перспективи	128
ГАВРИЛЕЦЬ О. В. Роль маркетингу у забезпеченні реалізації заходів профорієнтації на ринку праці	130
ДОЕКМЕДЖАН А., КОВАЛЬ Т.В. Fashion-індустрія – фактори формування модних трендів	132

ЕКОНОМІЧНІ ЧИ НЕ ЕКОНОМІЧНІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: ПИТАННЯ ДЛЯ ДИСКУСІЇ

Україна вже більше 30-ти років є Незалежною Державою в якій поетапно формується ринкова система господарювання. Освітній та науковий напрямки не такими швидкими темпами інтегруються в ринкові процеси, хоча підготовка висококласного фахівця та проведення наукових досліджень через вироблення новітніх продуктів у формі «знань» і призводять в підсумку до зростання ВВП, але в Україні ще залишаються певні прогалини, що стримують розвиток даної галузі.

Кожна держава має право створювати власні механізми та запозичувати і доповнювати їх від інших країн щодо покращення організації побудови економічних процесів. Враховуючи, що одним із напрямків цього процесу є освітня підготовка, то Міністерством освіти і науки України останні роки активно розробляються проекти щодо внесення змін до переліку галузей знань та спеціальностей з метою приведення переліку галузей знань у відповідність до Міжнародного стандарту класифікації освіти (такі зміни в українському уряді планують і в 2023 році). Водночас, варто зауважити, що не завжди «сліпе» копіювання дає приголомшливі результати. Вивчення закордонного досвіду та опрацювання власних надбань у даному напрямку, може допомогти сформувати національну ідентичність стандартів класифікації освіти.

Проблема, на яку спираються автори, полягає у тому, що наразі такі спеціальності як «Маркетинг», «Фінанси, банківська справа і страхування», а також «Облік і аудит» з 2015-ого року входять до галузі знань «Управління та адміністрування», при тому, що раніше вони належали до галузі «Економіка та підприємництво».

Таблиця 1 – Трансформація економічних спеціальностей з 2015-го року*

Галузь знань <i>бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук</i>	Спеціальність
Соціальні та поведінкові науки (05)	Економіка (051)
Управління та адміністрування (07)	Облік і оподаткування (071)
	Фінанси, банківська справа та страхування (072)
	Менеджмент (073)
	Маркетинг (075)
	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (076)
Міжнародні відносини (29)	Міжнародні економічні відносини (292)

*Джерело: побудовано авторами на основі аналізу [1; 2; 3]

Неможливо не погодитися з професором М. Окландером, що необхідно «виправити помилки в класифікації наук 2015 року. Після її впровадження зникла галузь науки «Економіка». В Академії наук секція «Економіка» є, Нобелівська премія з «Економіки» є. А такої науки в Україні немає. Вважаю, облік, податки, фінанси, маркетинг – це економічні спеціальності. Управління – це не галузь знань, а дисципліна, не спеціальність, а посада. Не можна закінчити ЗВО за фахом менеджмент і відразу працювати начальником. Треба отримати спеціальність, наприклад, бухгалтер, маркетолог, електрик. І якщо фахівець має

необхідні особисті якості, є класним професіоналом, то зможе стати управлінцем, менеджером, керівником» [4]. Водночас, стосовно останнього цитованого речення, вважаємо доцільно спеціальність менеджмент все ж таки зберегти, тому що не всі фахівці, які є професіоналами своєї справи можуть ефективно керувати із-за відсутності багажа знань з різноманітних дисциплін менеджменту та економіки. Тому, необхідно закріпити спеціальність «Менеджмент (за видами економічної діяльності)» у формі новостворених освітніх програм на магістерському і докторському рівні вищої освіти.

Таблиця 2 – Деякі освітні програми спеціальності «Менеджмент» магістерського рівня вищої освіти*

Галузь знань	Спеціальність	Освітня програма
Економіка	Менеджмент	Управління закладами освіти і культури
Економіка	Менеджмент	Управління спортивними та розважальними організаціями
Економіка	Менеджмент	Управління закладами охорони здоров'я
Економіка	Менеджмент	Управління підприємствами аграрного господарства
Економіка	Менеджмент	Управління торговельними і логістичними організаціями
Економіка	Менеджмент	Управління туристичним та готельним бізнесом
Економіка	Менеджмент	Управління банком і страховими компаніями

*Джерело: розробка Гегедош К.В.

Викликає сумнів нещодавно новостворена спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», яка фактично дублює в комплексі знання з менеджменту (організація підприємницької діяльності), маркетингу (операції з купівлі-продажу, пошуку нових джерел сировини та збуту, логістичні механізми торговельної діяльності) та фінансів (аналіз фінансових ринків на товарних, фондових, валютних, фрахтових бірж та ін).

Підсумовуючи, зазначимо: не виникає сумніву – економіка повинна стати відокремленою галуззю знань в сучасній системі освітньої та наукової підготовки майбутнього покоління. Основними і беззаперечними спеціальностями повинні бути: менеджмент, маркетинг, фінанси та облік і аудит.

Література

1. Таблиця відповідності Переліку наукових спеціальностей (Перелік 2011) та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015). Наказ Міністерства освіти і науки України 06 листопада 2015 року № 1151. URL: <https://www.krok.edu.ua/download/aspirantura/2016-08/tablistsya-vidpovidnosti-pereliku.pdf>
2. Таблиця відповідності Переліку наукових спеціальностей (Перелік 2011) та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015) на третьому (освітньо-науковому) та четвертому (науковому) рівнях у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/Since_department/Tabliza_vidpovidnosti_2011_2015.pdf
3. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/101-perelik-galuzej-znan-i-spetsialnostej>
4. Окландер М.А. До питання реалізації стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. *Маркетинг і цифрові технології*. 2020. Т о м 4. №. 4. С. 4-5.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>